

TWORZENIE ZMIENNYCH

```
# definiowanie zmiennej  
zmienna = 5  
zmienna = 'napis'  
zmienna = 7.5  
zmienna = True
```

```
# sprawdzanie typu  
type(zmienna)  
# konwertowanie typów  
zmienna = int(zmienna)  
zmienna = str(zmienna)  
zmienna = float(zmienna)  
zmienna = 'napis'  
zmienna = float(zmienna) # tu będzie błąd  
zmienna = 4.5  
zmienna = int(zmienna) # tu będzie 4, bo zaokrągliło  
nam wartość po przecinku
```

OPERACJE NA LICZBACH (int, float)

```
wynik = 2+2  
wynik = 2*3  
wynik = (2+2**2*4)/9  
wynik = (2+2**2*4)/0 # błąd - brak możliwości dzielenia przez  
zero  
reszta = 13%2  
reszta = 9%7
```

```
# zadziała też tak  
a = 4  
b = 5  
wynik = a*b
```

OPERATORY LOGICZNE

```
a > b  
a == b  
a != b
```

```
imie == 'Jan' and nazwisko == 'Kowalski'  
imie == 'jan' or nazwisko == 'Kowalski'  
(imie == 'jan') & (nazwisko == 'Kowalski') # and  
(imie == 'jan') | (nazwisko == 'Kowalski') # or
```

WYRAŻENIE WARUNKOWE IF

```
kwota = 100
if kwota < 100: # wyrażenie jest prawdziwe
    print('kwota poniżej 100')
elif kwota > 100: # poprzednie wyrażenie jest fałszywe, ale to prawdziwe
    print('kwota powyżej 100')
else: # jeśli żadne z powyższych nie jest prawdziwe
    print('kwota == 100')

# można też sprawdzać, czy dany obiekt nie jest pusty
if "":
    print('True')
else:
    print('false')

# to samo z zerem lub false
# słowo not zmienia true na false

if not "":
    print('True')
else:
    print('false')
```

OPERACJE NA STRINGACH

```
imie = jan
nazwisko = kowalski
dane_osobowe = imie + nazwisko
dane_osobowe = imie + " " + nazwisko
napis = "Client's details"
len(napis)
napis.index("l") # 1
napis[1]
piece_of_napis = napis[1:4]
len(piece_of_napis)
napis[1:]
napis[:-1]
napis[-4:-1] # 'ail'
napis[::2] # "Cin' eal"
napis.count("l") # 2
napis = napis.upper()
napis = napis.lower()
napis = napis.title()
napis.startswith("C") # True
napis.endswith("a") # False
```

```
'a' in 'napis'
napis.islower()
napis.isnumeric()
'napis'.replace('a', 'o')

print(napis)
imie = "Jan"
nazwisko = "Kowalski"
wartosc = 400
napis = 'klient ' + imie + " " + nazwisko + " posiada
kapital " + wartosc + '.'
napis = f'klient {imie} {nazwisko} posiada kapital
{wartosc}.'
napis = "klient {} {} posiada kapital {}".format(imie,
nazwisko, wartosc)
# stary sposób
napis = "klient %s %s posiada kapital %d."%(imie,
nazwisko, wartosc)
print('false')

# tworzenie szeregu znakow
a = 's'*8
```

LISTY I TUPLE

```
lista = []
lista = list()
lista.append(1)
lista.append('dwa')
lista.append([1,2,3])
lista.insert(0,'dodany')
lista.extend([4,5,6])
del lista[0]
lista.remove(1)

lista[0]
lista[1]
lista[10] # tu error - nie ma takiego elementu

tupla = (1,2,3)
tupla[0]
tupla[0] = 10 # error
tupla.append(3) # error
del tupla[0] # error
```

```
lista[1:3]
lista[-1]
tupla[-1]
tupla[0:2]

#przydatne operacje
lista = [1,1,1,1,2,3,4,4,4]
lista_bez_powtorzen = set(lista)
lista = [6,7,4,3,7]
lista.sort()
','.join(lista)

# tworzenie listy tych samych elementów
a = [1]*8

max([1,2,3])
min([1,2,3])
sum([1,2,3])
```

PĘTLA FOR

```
for x in lista:
    print(x)

lista_2 = []
for x in lista:
    lista_2.append(x*2)

# tworzenie zakresu poprzez range
for x in range(10): od 2 do 9
    print(x)

for x in range(2,10,2): # od 2 do 9 co dwa elementy
    print(x)

# enumerate i zip
name_list = ['adam', 'anna', 'hanna']
for num, name in enumerate(name_list):
    print(num, name_list)

city_list = ['warsaw', 'london', 'new york']
for name, city in zip(name_list, city_list):
    print(name, city)
```

```
for var in sequence:
    # codes inside for loop
    if condition:
        continue
    # codes inside for loop

# codes outside for loop

for var in sequence:
    # codes inside for loop
    if condition:
        break
    # codes inside for loop

# codes outside for loop
```

FUNKCJE

```
# definiowanie funkcji
def sum_numbers():
    print(2+2)

# wywoływanie funkcji
sum_numbers

def sum_numbers(number_1, number_2):
    print(number_1 + number_2)

sum_numbers(1,2)

def sum_numbers(number_1, number_2):
    return number_1 + number_2

number = sum_numbers(1, 2)

num_1 = input()

def divide_numbers(number_1, number_2):
    if(number_2 == 0):
        return 'Cannot divide' # zakoncz funkcje nic nie zwracajac
    else:
        return number_1 / number_2

number = divide_numbers(1, 2)
number = divide_numbers(1, 0)

# zmienna suma wystepuje jedynie w funkcji
def funk1():
    suma = 2+1

suma # nie ma takiej zmiennej

# dokumentacja
def calc_perc(num1, num2):
    """
    calculate percentage # tu opisujemy funkcje
    """
    return num1*num2/100
```

```
# zwracanie wielu argumentów
def fukcja_wielu(num1, num2):
    return (num1+num2, num1*num2,
    num1/num2)

# wartości domyslnie:
def calculate_sum(arg1, arg2=100):
    return arg1+arg2

# możemy dodać wiele niezdefiniowanych
argumentów do funkcji
def myFun(*argv):
    for arg in argv:
        print (arg)

myFun('Ala', 'ma', 'kota')

# możemy dodać argumenty w postaci klucz :
wartość
def myFun(**kwargs):
    for key, value in kwargs.items():
        print (f'{key} : {value}')

# mozemy tez zwracac wiele argumentow z funkcji
za pomocą tupli
def fun1(a,b):
    return (a*b, a+b)

c,d = fun1(1,2)

# rekurencja – funkcja wywołuje samą siebie
def odliczanie(n):
    if n > 0:
        print( "-----" )
        odliczanie (n-1)
```

SŁOWNIK

```
kontakty = {}
kontakty["Jan"] = 938477566
kontakty["Jacek"] = 938377264
kontakty["Janusz"] = 947662781
```

```
kontakty = {
    "Jan" : 938477566,
    "Jacek" : 938377264,
    "Janusz" : 947662781
}
```

```
# pobieranie elementów
kontakty['Janusz']
kontakty.get('Janusz')
# indeksowanie tylko po kluczu a nie po indeksie
kontakty[0]
# kluczem w słowniku nie może być lista bo jest mutowalna
```

```
# iterowanie po słowniku - nie będzie po kolei:
for imie, numer in kontakty.items():
    print(imie, numer)
```

```
for imie in kontakty:
    print(imie, kontakty[imie])
```

```
for imie in kontakty.keys():
    print(imie)
```

```
for numer in kontakty.values():
    print(numer)
```

```
# usuwanie
del kontakty["Jan"]
```

```
# przeszukiwanie
'Julita' in kontakty # sprawdza czy klucz jest w słowniku
```

```
# mieszanie typów danych:
s1 = {'a':2, (1,2):'wartosc'}
s2 = {123: [1,2,3]}
lista_slownikow = [s1, s2]
```

LIST COMPREHENSION

```
a = [x for x in range(10)]
a = [x*2 for x in range(10)]
```

```
lista1 = [1,2,3]
lista2 = [4,5,6]
```

```
a = [x+y for x,y in zip(lista1,lista2)]
```

```
#wszystkie podzielne przez 2 :
a = [x for x in range(10) if x%2 ==0]
[x for x in range(10) if (x % 3 == 0 and x % 2 == 0) ]
```

```
#wszystkie podzielne przez 2 lub jeśli nie to zero:
a = [x if x%2 ==0 else 0 for x in range(10)]
```

LAMBDA

```
# pozwala stworzyć anonimową funkcję z wyrażenia
```

```
funkcja_lambda = lambda x,y: x+y
```

```
# jest równoważne
def funkcja_lambda(x,y):
    return x+y
```

```
# lambda może być używana z wbudowanymi funkcjami typu filter() czy map()
li = [5, 7, 22, 97, 54, 62, 77, 23, 73, 61]
final_list = list(filter(lambda x: (x%2 != 0) , li))
```

```
li = [5, 7, 22, 97, 54, 62, 77, 23, 73, 61]
final_list = list(map(lambda x: x*2 , li))
```

OBSŁUGA WYJĄTKÓW

```
def division():  
    try:  
        a = 2  
        b = 0  
        print(a/b)  
    except Exception as e:  
        print("blad ", e)
```

```
try:  
    print(x)  
except NameError:  
    print("Variable x is not defined")  
except:  
    print("Something else went wrong")
```

```
try:  
    print("Hello")  
except ZeroDivisionError as e:  
    print("Something went wrong")  
else: # jesli nie ma błędu  
    print("Nothing went wrong")
```

```
try:  
    print(x)  
except:  
    print("Something went wrong")  
finally: # wykona sie niezależnie od błędu  
    print("The 'try except' is finished")
```

```
# mozemy tez sami decydowac kiedy chcemy  
wywołac błąd  
x = -1  
if x < 0:  
    raise Exception("Sorry, no numbers below zero")
```

```
x = "hello"  
if not type(x) is int:  
    raise TypeError("Only integers are allowed")
```

lista wszystkich wyjątków wbudowanych
<https://docs.python.org/3/library/exceptions.html>

DODATKOWE BIBLIOTEKI

```
import string  
string.ascii_letters  
string.digits
```

```
import statistics  
dir(statistics)  
help(statistics.mean)
```

```
# dwa sposoby importowania modułów  
import matplotlib.pyplot as plt  
from statistics import mean
```

```
mean([1,4,4])
```

```
import random
```

```
random.choice([1,2,3]) # wybiera jedną wartość  
random.choices([1,2,3], k=6) # losowanie ze zwracaniem  
random.randint(1,4) # do 4 włącznie  
random.randrange(1,5)
```

```
lista = [1,2,3]  
random.shuffle(lista)
```

```
# ustawianie ziarna losowania jako stałe pozwala  
uzyskac zawsze taki sam wynik losowania  
for i in range(5):  
    random.seed(25)  
    print(random.choice(lista))
```

```
import collections  
a = collections.Counter([1,1,1,1,3,3,4,4,4,4,5,5,5])  
a.most_common(1) # zwraca najpopularniejszy  
element w zbiorze
```

```
import itertools  
iloczyn_kartezjanski =  
list(itertools.product([1,2,3], ['Asia', 'Kasia', 'Basia']))
```